

felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai naplap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

ERDELYI MAGYARÁG

Súlyos órákat él át Lengyelország

Eles ellentétek robbantak ki Beck külügyminiszter és a kormány többi tagjai között, Elkobozták a külügyminiszter lapját, amely a lengyel belpolitikát támadta. A súlyos helyzet miatt maradt el a lengyel miniszterelnök budapesti útja

Varsó, április 20.

Két nappal ezelőtt jelentettük már, hogy Lengyelország több városában szélsőséges zavargások történtek, amelyek azonban nem látszottak komolyaknak, úgy, hogy a lengyel kormány mindent előkészített, hogy Koscalkowszki miniszterelnök feles kísérettel elhagyja az országot s budapesti látogatást tegyen, illetve visznozza Gömbös Gyula magyar miniszterelnök lengyelországi látogatását.

Még szombaton este is így állott a helyzet, amikor váratlan események lehetetlenné tették a miniszterelnök és kísérete magyarországi útját. Minderről Magyarországon csak a délelőtti órákban értesültek. — Középeurópai időszámítás szerint délelőtti 10 órakor a lengyel miniszterelnökségről telefonon hívták fel a budapesti lengyel követet és közölték vele, hogy Koscalkowszki lengyel miniszterelnök hirtelen megbetegedése miatt a magyarországi látogatást bizonytalan időre el kellett halasztani.

Budapesten még nem érkezett akkorra el a hír hogy milyen események akadályozták meg Koscalkowszki látogatását. A hír tehát először aggodalmat keltett, mert külpolitikai okoknak tekintették a miniszterelnök hirtelen megbetegedését.

Kevéssel később azonban kiderült, hogy ezuttal a lengyel belpolitikai kérdések gátlották meg Koscalkowszkit, hogy megtegye udvariassági látogatását.

Szombaton délnél a legnagyobb lengyel lap, Beck lengyel külügyminiszter és a lengyel hadsereg ezredesi csoportjának hivatalos lapjában éles támadás jelent meg a miniszterelnök, a belügyminiszter, a kereskedelmi és pénzügyminiszter, valamint a köztársasági elnök ellen.

A lap azzal vádolta meg a kormány tagjait, és a köztársasági elnököt, hogy erélytelen belpolitikát folytat és a deflációs politikával az ország anyagi romlását idézi elő.

A Gazeta Polska cikke egész Lengyelországban óriási izgalmat keltett. A miniszterelnök rendeletére a Gazeta Polska összes kiadásait elkobozták, ami még jobban felkeltette a nép érdeklődését az események iránt.

nyek iránt.

Koscalkowszki miniszterelnök azonnal bejelentette "megbetegedését", mert ilyen atmoszférában szó sem lehetett az elutazásról. Az est folyamán a pénzügyminiszter kíséretében megjelent Mosciski köztársasági elnöknel és jelentést tett az eseményekről.

Ekkor már tudták azt, hogy a Gazeta Polska a cikket Beck külügyminiszter és az ezredesi csoport utasítására adta le és megvádolta a kormányelnököt, valamint a köztársaság fejt, hogy az ellenzékkal akar paktumot kötni, továbbá a deflációs politikával az ország hitelképességét rontja le.

Vasárnap délelőtti Mosciski elnök felkereste lakásán Koscalkowszki miniszter-

elnököt és újból tárgyalni kezdtek. A hivatalos jelentés kifejti, hogy a köztársasági elnök teljes bizalmáról biztosította a kormányfőt.

Ugyancsak hivatalos helyről olyan jelentések érkeznek, hogy most már elkerülhetetlen a kormány átszervezése. Ebben az esetben Beck és az ezredesi kar semmiféle befolyással nem bírna az új kormányban.

Ez ismét számtalan kombinációra ad okot, mert úgy tudják, hogy külügyminiszterváltás esetén az egész lengyel külpolitika is megváltozik és az eddigi németbarát irányzat eltűnne és Lengyelország ismét Franciaország felé orientálna. Európában érthető érdeklődéssel várják a lengyel belpolitikai helyzet kialakulását.

Elfogadta a 13-as bizottság az olasz békefeltételeket Ötven kilométerre állnak az olasz csapatok Addis-Abebatól

Genf, április 20.

Genfi politikai körök sokat várnak a népszövetségi tanács mára hirdetett rendkívüli gyűlésétől. Most terjesztik elő a tizenháromas bizottság jelentését, amely megállapítja a Népszövetség kebelén keresztül folytatott békeltetési tárgyalások teljes csődjét és azt az ajánlatot tartalmazza, hogy a két ország közvetlen tárgyalását lehetővé kell tenni.

A 13-as bizottság javaslata szinte teljesen magáévá tette az olasz javaslatokat, melyek szerint az ellenségeskedések megszüntetése a fegyverszüneti és az esetleges béketárgyalások következménye lesz, csak is a két ország katonai parancsnokai tárgyalásáról lehet szó és csakis abban az esetben ha az abesszinek tekintetbe veszik a hat hónap óta kivívott olasz győzelmek által előállott helyzetet és ennek alapján ülnek le tárgyalni.

A 13-as bizottság a maga részéről a

tárgyalások színhelyéül a Lausanne melletti Ouchyt ajánlja.

Róma, április 20.

Rómában megerősítik azt a hírt, amelyek szerint az olasz déli csapatok elfoglalták Djidjigát. Harrar elfoglalásáról még nem érkezett hivatalos jelentés.

Az északi hadszíntéren az olaszok Addis-Abeba felé nyomulnak előre. A jelentés szerint az olasz csapatok elfoglalták Ankober városát, amely már csak 120 kilométerre van Addis-Abebatól.

Addis-Abeában tegnap minden férfit fegyverbe szólítottak. Mintegy 50 ezer ember gyűlt össze, akiket azonnal a frontra indítottak, amely Addis-Abeba előtt körülbelül 50 kilométernyire van. Ha ezt az állást is elfoglalják az olaszok, akkor az abesszin kormány kiüríti a várost, amelyet szabad városnak nyilvánítanak, hogy elkerüljék a város bombázását.

A pünkösdi tombola 17. száma

Kik nyertek a tombolán?

Hatvan pótnyereményt adunk. -- A harmadik kerékpár és két porcellán étkező készlet

Az utolsó napon még 60 pótnyereményt adunk a husvéti tombolához jelentkezett olvasóinknak, az eddigi 500 ajándéknyereményen felül adjuk a 60 pótnyereményt, amelyek között szerepel egy kerékpár és két porcellán étkező készlet.

A 60 nyerőszám a következő:
 Kerékpárt nyert: 4405.
 Porcellán étkező készlet: 3386, 6519.
 Cipőt nyert: 6362, 4601.
 Női ruhát nyert: 4665.
 Boroskészletet nyert: 2989.
 Likörkészletet nyert: 273.
 Két pár női harisnyát nyert: 5834, 4073, 1546, 1258.
 Két pár zoknit nyert: 1521, 5221, 4179, 4605.
 Öt kg. lisztet nyert: 1843, 1353, 774, 6740.
 Pullovert nyert: 458, 181, 7457, 7086, 6100.

Fésűgarnitúrát nyert: 5342, 1065.
 Cukortartót nyert: 3682, 2313.
 Vajtartót nyert: 7853.
 Töltőtollat nyert: 9441, 5601, 1088, 7081.
 Férfisapkát nyert: 5074, 5086, 366.
 Hat db. zsebkendőt nyert: 5041, 3390, 6084, 6831.
 Asztali tükröt nyert: 1565.
 Pénztárcát nyert: 2222, 376.
 Kölni pudert nyert: 3488, 10311, 316, 4681, 1589, 6471.
 Regényt nyert: 6072, 1566.
 Szappangarnitúrát nyert: 10362, 6533, 5028, 2208, 6079, 877.
 3 kanál-villát nyert: 4150, 862.
 Kérjük a szerencsés nyerőket, hogy jegyeiket adják át a bizományosoknak, akik azt beküldi. A husvéti tombolat ezzel lezárunk.

Halálra gázolt a vonat egy cigányleányt a dioségi állomáson

Diosig, április 20.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap reggel Diosig községben. A raktár állomás mellett a 4762-es számú tehervonat halálra gázolta Rézműves Veronca nevű 19 éves cigányleányt. A cigányleány Balog Piroska nevű cigányasszonnyal együtt át akart haladni a síneken, dacára annak, hogy a sorompó le volt engedve. Nem vette észre a vonat közeledését, amely kerekei alá

kapta és összeroncsolta a szerencsétlen fiatal leányt. Balog Piroska még idejében félreugrott a vonat elől és így csak kisebb sérüléseket szenvedett. Az oradeai ügyészség, ahol ma reggel tett jelentést az esetről a diosighi csendőrség, megadta a temetési engedélyt, mert megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség.

Ujabb antifascista per indul Chisinauban

Egy ügyvéd és kilenc diák a vádlottak padján

Chisinau, apr. 20.

Nemrég zajlott le Chisinauban Constantinescu Jasi nagy port felvert antifasiszta pere és máris egy újabb nagyszabású antifasiszta per lesz Chisinauban. Még a múlt hónapban történt, hogy Ottó Bosanszki nevű ügyvéd lakásán az államrendőrség rajtaütésszerű házkutatást tartott, amelynek során több antifasiszta tartalmu röpiratot és brosurát koboztak el. Rájött a rendőrség arra is, hogy az ismert nevű chisinaui ügyvéd lakásán több ízben tartottak antifasiszta megbeszéléseket, leginkább diákokkal. Bosanszki ügyvéd vallomása során beismerte,

hogy antifasiszta szervezkedésben vett részt és elmondta társai nevét is, kik valamennyien diákok. Kilenc diákot, névszerint Galac I., Bulenca V., Crema Al., Carli Celemzon, Lupu Limba, Wasinszky P., Rusova Alex és Rusu Alex-et őrizetbe vett a rendőrség és a fennálló ostromállapot miatt gyorsított eljárással hadbíróság elé utalta őket. Tanareanu ismert hadbíró ügyész már el is készült a vádirattal és így rövidesen megtartják a második antifasiszta per Chisinauban, amelyre szintén igen sok tanút idéztetett be a védelem.

Addig jár a korsó a kutra...

Autógázolásból élt egy cigány,

míg végül az egyik autó halálragázta

Pozsony, április 20.

Egy Hapa nevű cigány új fajta "mesterséget" talált fel. Kiállt a pozsony-prágai országútra és az arra haladó autók elé vetette magát. Természetesen nagyon vigyáztak arra, hogy csak kisebb sérüléseket szenvedjen. Minden ilyen "szerencsétlen-

ség" után kártérítési követelésekkel állott elő és a megijedt vezetők inkább fizettek azonnal, csak hogy ne legyen bajuk a rendőrséggel.

Tegnap aztán megtörtént a halálos szerencsétlenség. Hapa ismét egy autó elé vetette magát, azonban ezuttal oly szerencsétlenül, hogy hátgerince több helyen eltört. Reménytelen állapotban szállították kórházba, ahol mindent bevallott. Kevéssel később a cigány meghalt.

Kivágandó és összev. 17

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti, az résztvehet az ajándék tombolában

Április - május

A NAP

★

Virág vagy bomba?

Mandzsuriáról igen sokat hallottunk az utóbbi időben. A Távolkeleten pillanatról-pillanatra surolják egymást az orosz és japán érdekek. A falánk japán hódító szellem és a területeit védekezni igyekvő szovjet haderői farkasszemet néznek egymással a mandzsui mongol határon, nem ritkák a határcsúszkák és ha hinni lehet a távirati irodák szenzáció hajhászó hiteinek, elég egy szikra és lángbaborul az egész Kelet. Hogy mi lehet egy ilyen szikra, arról a távirati irodák nem adnak hírt, de a mi korunkban könnyen el lehet képzelni. Egy puska lövés, egy határsértés, vagy hogy modernül gondolkodjunk, egy repülőgépnél idegen területre való repülése: mind-mind kiváthatja a háborút.

Nos, most ez a repülőgép megjelent Mandzsuria felett, pontosan Mukdenben. Sőt nemcsak megjelent: le is szállt. Bennünket a tisztas távolságból is idegesít egy ilyen repülőgép berregése, könnyen elképzelhetjük, mennyire idegesek lehetnek a derék kontyos mandzsuk az ördögös gépműdar láttán. Akadtak olyanok is, akik már látták, amikor a gépből gépfegyverek csöveinek fekete reménytelensége mered rájuk és a következő pillanatban százzszámra ontja a gyilkos golyókat.

Azonban nem ez történt. Minthogy pedig a lövöldözés késett, a kontyos honpolgárok is közelebb merészkedtek a légi masinához és megdöbbenve látták, hogy abban egy fia bomba sincs. Ellenkezőleg. Telistele volt a gép a legfrissebb tavaszi virágokkal, valóságos szín- és illaterdőbe borította a repülőgépet.

A titok hamarosan kiderült. Egy élelmes japán kertész kihasználva azt a tényt, hogy Mandzsuria éghajlata meglehetősen zord és a virágzás csak igen későn indul meg, gondolt egy nagyot és merészen. Japán virágok nagy mennyiségét rakta be a repülőgépbe és pár órai léghajózás után már a zord és komor Mandzsuria földjén szállt le.

A kísérlet bevált. A határcsúszkák, szikrára háborúra és tartozékaira gondoló kontyosok megbátorodtak, közelebb mentek a géphez és alig egy óra leforgása múlva a japán kertész már mehetett is hazájához összes virágait elkaptokdák.

Most aztán érdekes tervet tűr a fejé. Két dolgot látott, kétszer volt sikere. Először akkor, amikor a propeller zugának hatása alatt rémülten menekültek tőle az emberek, másodszor akkor, amikor közelebb merészkedtek hozzá és mind egy szálal elkaptokdák virágait. Két ut áll most kertésziünk előtt, hogy sikert arasson. Legközelebb vagy bombákkal tér vissza, amikor is mindenki tisztelni fogja, mindenki rettegni fog tőle, vagy újból virágokkal tér meg, amikor is a tisztelet kevesebb lesz ugyan, az üzlet annál nagyobb. Nyilvánvaló, hogy a kertész az utóbbi megoldást választja, mert abból, hogy mások meghalnak, ő nem él meg. Éppen ezért részvénytársaságot akar alakítani Mandzsuriának virágokkal való el látására.

Amiből kitűnik, hogy az embereknek mégis nagyobb szükségük van virágra, mint bombára. És nagyobb értéke van annak a virágnak, amit saját orrával szagol az ember, mint annak, amelyet a sirjára raknak.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 22.

Letartóztatják Zelea Codreanu?

Bucurestibe rendelték az ország összes ügyészeit

Bucuresti, ápr. 20.

A Gazeta szerint Codreanu beidézték ügyészségre, hogy a Beza által hangzott vádak ügyében Stelescuval szembeállítsák. A jobboldali vezér azonban nem ment meg az idézésre és a lap valószínűleg arra, hogy letartóztatják. A Gazeta arról tud, hogy az állambiztonsági közegek utat kaptak a feloszlatott vasgárda volt tagjainak megfigyelésére.

Bucuresti, ápr. 20.

A miniszterközi értekezleten hosszas

tárgyalás folyt Inculet belügy és Pop Valer igazságügyminiszter között az ország teljes rendjének biztosítása érdekében. Elhatározták, hogy Bucurestibe rendelik az ország valamennyi vezető ügyészét tanácskozással, hogy a szükséges rendszabályokra nézve utasításokat kapjanak. A belügyminisztérium ugyanakkor a rendőrségeknek és közigazgatási közegeknek és állambiztonsági hivataloknak adja meg a szükséges instrukciókat és személyesen felelőssé teszi azoknak vezetőit a rendért.

Őrizetbe vette a rendőrség Marcel Adam cuzista képviselőt

Dorohoi, ápr. 20.

A városban tüntetést rendeztek a Ga-Cuza párt tagjai Vladimir Beghir is vezette cuzista agitátor vezetése alatt. A tüntetések során megverték Eugen Zahaciuski zsidó kereskedőt, mire a rendőrség is belépett és letartóztatta a zavargókat. Ekkor erről tudomást szerzett Marcel Adam cuzista képviselő, azonnal felment a rendőrségre, hogy a letartóztatottak érdeké

ben interveniáljon. Intervenciója azonban eredménytelen maradt. A rendőrségen kijelentették előtte, hogy zavargókat nem lehet szabadlábra helyezni. Erre a képviselő hangoskodni kezdett a rendőrfőnökkel, majd rövid szóváltás után inzultálta az egyik jelenlevő rendőrtisztet. Ezért őt is ott tartották négy órán keresztül a rendőrségen, ahol kihallgatták. A Dorohoiu-i rendőrség megindította az eljárást ellene.

Ha nem ellensége pénzenek és elegán szan akar öltözködni, úgy ruháját Kovács Antal

uridivat szabóságában kell készíttesse Str. Alexandri 9
Lelkiismeretes kiszolgálás. Elsőrangú munka

Abesszin terrorista után kutat a jasi rendőrség

Bulgáriában részt vett egy merényletben, utána Romániába szökött

Jasi, április 20.

Nem mindennapi átirat érkezett tegnap jasi rendőrséghez. A bolgár hatóságok kérték a megkeresést a jasi rendőrségtől, amelyben tudatják, hogy értesüléseik szerint Manyasino nevezetű abesszin terrorista Romániában tartózkodik. A terrorista ismert és egész Afrikát behálózó terrorista banda tagja, mely azt tűzte ki célul, hogy európai államférfiak meggyilkolását európai zavart idézzon elő, miáltal az európai függetlenség kivívását elősegítse. A bolgár rendőrség értesülése szerint Manyasino legutóbb Bulgáriában tartózkodott, — részt is vett egy merényletben, amely nem sikerült. Az abesszin származású terrorista sikertelenül emelkedett a bolgár állam rendőrség elől és mint gyanítják, Románia felé vette útját, honnan Constanza kereszttől remél hazájába visszatérni. A jasi rendőrség megindította a nyomozást a nem mindennapi megkeresés ügyében annak a megállapítására, vajjon tényleg Románián kereszttől akar-e a hazájába térni az abesszin terrorista.

Külföldről csempésszik az országba a hamis ércpénzeket

Sziguranca és a Nemzeti Bank szenzációs megállapítása

Oradea, április 20.

A nagyközönségnek nem kell ismerni, hogy a hamis pénzek áradata mennyi okoz az üzleti és a hétköznapi életben. Ma már a primitív ölonhamisítványok eltűntek a piacról, ezzel szemben egyszerű hamisítványok készülnek lejegyekben, sőt ujabban már 250 lejesekekben, hogy szakember legyen, aki ezeket a hamis pénztől meg tudja különböztetni. — Azonban a hamispénz által okozott bajok még a valódi ezüstpénz hangzása sem egyforma, úgy, hogy senki nem ismeri ki magát ezen a téren.

A hamispénz különösen Erdélyben és Szlovákiaiban van erősen elterjedve. A szlovák és a Nemzeti Bank vizsgálatot in-

ditott ez ügyben és arra a szenzációs megállapításra jutott, hogy a legtöbb hamis ezüstpénz külföldön készül, az eredetileg rendkívül hasonló öntvényben és kivitelben. A hatalmas hamispénztömegek csempésszés útján kerülnek be az országba.

Érdekes, hogy ezen megállapítás ellenére eddig nem sikerült felfedezni a külföldi hamispénzgyárat, sőt a csempészeket is csak a legutóbb esetekben tudják a határőrök megfogni. Ennek magyarázata valószínűleg az, hogy nem egyes szórványos vállalkozásokról, hanem egy központilag megszervezett, hatalmas tőkével rendelkező hamispénzkoncern működéséről van szó mely lyel szemben a hatóságok egyelőre tehetetleneknek bizonyultak.

Chamberlain Bucurestibe jön

Bucuresti, ápr. 20.

Ugy hírlik, hogy Austin Chamberlain volt angol külügyminiszter, aki európai tanulmányuton van, Prága után Bucurestibe is ellátogat. Chamberlaint a fővárosban tényleges angol államférfihoz méltóan fogadják.

A roma-párt küldöttsége a pártvezéreknel

Oradea, ápr. 20.

Ismeretes, hogy a G. Niculescu elnöke alatt működő "Romániai Romák Pártvezetése" céljait tűzte ki az ország összes románainak szociális erkölcsi és kulturális támogatását. Az egyesület a színházakról szóló törvény 52. és 53. szakaszainak tervbevetett módosításával kapcsolatban aggodalommal látja, hogy az súlyos sérelmekkel járhat a zenészekre nézve és ezért erőteljes intervencióra határozta el magát arra nézve, hogy a törvényt jelenlegi formájában ne szavazzák meg vagy legalábbis abban az irányban, hogy a városi és vidéki községekben levő kis muzsikuskokra ne terjesszék ki annak hatályát.

Éppen ezért Niculescu elnök vezetése alatt nagyszámu küldöttség kereste fel úgy az összes pártvezéreket, mint számos képviselőt, kik előtt feltárták a zenészek helyzetét és kérték sérelmeik orvoslását. Ilyen körülmények között a roma-zenészek nyugodtan nézhetnek a jövő elé, mert hangjuk nyilvánosságra jut a parlament előtt is.

Rádió műsor

KEDD

Bucuresti: 13 Hírek. Marcu zenekar. 15 Hírek. 18 Lemezek. 20.20 Rádiózenekar. — 22.10 Hírek. 23.30 Európa hangverseny. Párisból. 24.30 Vendéglői zene.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Dél harangszó. Időjárásjelentés. 13.05 Rendőrzene. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 18 Mészáros József előadása. 18.30 Énekkettős. 19.40 Cigányzene. 20.45 Mészáros Károly csevegése. 23.15 Hírek. — 23.35 Szalonzene. 1.05 Hírek.

SZERDA

Bucuresti: 13 Lemezek. 21.20 Telescu Pál zongorázik. 22.10 Badescu Dinu énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Kis rádiózenekar. — 24 Motzoi zenekar.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. Időjárásjelentés. — 13.05 Szalonzene. 14.30 A 2. honvédegyalozás zenekara. 15.40 Hírek. 19 Hanglemezek. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 előadásának közvetítése: Székely fonó és Pesti karnevál. 21.35 Hírek. 23 Időjárásjelentés, majd cigányzene. 24.10 Olasznyelvű előadás. 23.40 Tánclemezek. 1.05 Hírek.

3. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 22.

Szabad ég alatt fognak tanítani az elemi iskolákban

Bucuresti, április 20.

A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a tavaszi napoktól kezdve az elemi iskolákban szabadban tartásnak előadásokat.

A rendelet szerint minden iskola udvarán hatalmas fedett, de minden oldalról szabadon hagyott épületet emelnek, ahová a padokat helyezik. Ezentúl, ha csak valami nagyon rossz idő nincs, tehát esőben is a tanítást itt kell megtartani.

A rendelet még azt is előírja, hogy a husvétit befejezésével a gyermekeknek délelőtti és délutáni is tartásnak órákat, tehát nincs megengedve a félnapos tanítási idő. A gyermekeket egész nap kell foglaltatni.

Súlyos károkat okozott a fagy Oradeán

Oradea, ápr. 20.

A hirtelen téliesre fordult időjárás kellemetlen meglepetésben részesítette a már tavaszra felkészült embereket. Több helyről érkezik ajelentés, hogy havazott. Oradeán is egészen lehült a levegő vasárnap, sőt a hétfőre virradó éjjel meglehetősen fagyos volt, ami a vetésben és gyümölcsösökben mondhatatlan károkat okozott.

A szőlőhegyen reggel megdőbbsenve tapasztalták, hogy a gyümölcsfák virágai és rügyei lefagytak és a vetésben is súlyos károkat okozott a váratlan éjszakai fagy.

Választási „szabadság” Németországban

Berlin, április 20.

A stuttgarti törvényszék tegnap egy fiatalember fölött ítélkezett, akit antihitlerizmus miatt három hónapi fogházra ítélték. Az elítélt egy württembergi volt szociáldemokrata képviselő fia, akinek azonban a nevét a német hatóságok nem hozzák nyilvánosságra és titkolják.

A fiatalember állítólag a legutóbbi német választási propaganda alkalmából leöntötte petroleummal a hitlerista plakátokat és meggyújtotta azokat.

Eltűnt egy orosz repülőgép

Moszkva, ápr. 20.

Két nappal ezelőtt az egyik szovjet pilóta Vodopianoff elindult gépével új Zemléből, hogy a Ferenc József földre repüljön. Felszállása után a pilóta egy fél óráig még adott életjelet magáról, azonban azóta teljesen nyoma veszett.

Azon a vidéken, ahol Vodopianoff repült borzalmas hidegek vannak és ha a pilóta egy elhagyatott helyen kényszerleszállást kell végezzen, akkor menthetetlenül elpusztul.

Moszkvai rendeletre több katonai gépet kutattak az eltűnt orosz pilóta után. Remélik, azonban, hogy a vakmerő pilótának mégis csak sikerülni fog elérni valamelyik emberlakta szigetet a Ferenc József sziget körül.

— **Siesta szanatórium Budapest I.** Ráth György utca 5. a főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legteljesebben felszerelt gyógyintézete. Bel- és ideggyógyászat, sebészet, szülészeti, nőgyógyászati, urológia stb. Röntgen. Kémia és mikroszkopiai laboratórium. Electrocardiograph (szívvizsgáló) Krogh féle alapanyagcsere vizsgáló készülék Enterocleaner (Bélfürdő). Modern vizsgyógyintézet. Orvosi vezetétes villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyszögletes park! Olcsó árak!

4. oldal. **ERDELYI MAGYARSÁG** 1936 április 22.

Emigráns német fiatalember a salontai rendőrségen

Két éve bolyong a világban a hitlerizmus 23 éves áldozata

Salonta, ápr. 20.

Tegnap este a salontai rendőrségen egy jól öltözött fiatalember jelentkezett. A rendőrigazgatónak elmondotta, hogy Beck Arminnak hívják, 23 éves müncheni illetőségű keresekdő, aki még 1934-ben menekült el Németországból és azóta több országban is megfordult, de sehol sem sikerült munkát

s elhelyezkedést találnia. Legutoljára Magyarországon volt, azonban ott sem tudott elhelyezkedni s ezért átlépte a határt, mentára jött, hol önként jelentkezett a rendőrségen. Tekintettel arra, hogy sem vizum sem határátlépési igazolványa nem volt, a rendőrség őrizetbe vette és átszállította oradeai kórházra.

Kettős szerelmi dráma Carei közelében

Zsirosszódával mérgezte meg magát a reménytelen szerelmespár

Carei, április 20.

Csülök Lajos 22 éves piscolti legény négy éven keresztül udvarolt egy Ujj Erzsébet nevű 20 éves leánynak, akit feleségül akart venni.

A fiu szülei azonban gazdagabb leányt szántak fiuknak és megtagadták a beleegyezésüket a házassághoz.

A két fiatal szerelmest annyira elkeserítette a szülei ellenállás, hogy marószódával megmérgezték magukat.

Eszméletlen állapotban szállították őket a carei kórházba, ahol az orvosok azonnal gyomormosást alkalmazzák.

A szereelmesek állapota súlyos de nem életveszélyes.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj vissza-kapja eredeti színét

FLOREAL

haj-regenerator használatával, em tartalmaz semminemű festéksanyagot — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynekfogva az ősz haj rövid időn belül vissza-kapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását **1 üveg ára 0 lei**

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

erősíti, szépíti a haját, megszünteti a hajhullást, meggátolja az őszülést késő öreg korig.

Vezérlőközpont: **Pap Drogueria**

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Naponta postai szétküldés

Akit háromszor akasztottak tel megsem sikerült kivégezni

Rejtélyes „csoda” mentette meg a 19 éves rablógyilkost

Néhány nappal ezelőtt Londonban meghalt John Leen, akinek hagyatékában szenzációs irásokat találtak. Az emlékiratok lefedik annak a szenzációs eseménynek részleteit, amely 1885-ben egész Európát lázba hozta.

John Leen arról vált nevezetessé, hogy halálra ítélték, azonban az ítéletet háromszor is hiába kísérelték végrehajtani, az akasztófa súlyosztója, amikor a halálraítélt rajta volt, nem működött.

Az emlékirat, amelyet egy élelmes londoni vállalkozó már ki is adott, igen érdekes dolgokat tartalmaz.

Megtudjuk belőle, hogy Leen John azaz van vádolva, hogy meggyilkolta urnőjét, aki roppant gazdag volt. A gyilkosságot oly módon követte el, hogy az öregasszonyt megkötözte, bekente egész testét petróleummal majd meggyújtotta. Így az asszony élve elégett. Erre a borzalmas gyilkosságra az akkori bíróság is csak halálos ítéletet tudott hozni és a halálos ítélet végrehajtását 1885 február 28-án ki is tűzték.

Hajnalban a lelkész ébresztette fel a csodálatosképpen nyugodtan alvó fiatalembert, aki akkor alig volt 19 éves. A lelkész vigasztaló szavaira nevetni kezdett és a leg határozottabban kijelentette, hogy nem fog meghalni.

Kévéssel később a két bakó érkezett a cellába, akik karonragadták a halálra ítéltet és elvezették Ekster városfőterére, ahol már állott a bitófa, melynek súlyosztós be rendezése volt. Egy kar meghúzására az áldozat alatt levő négyszögnyi terület hirtelen elsüllyedt és a halálraítélt így függve maradt.

John Leen mosolyogva állott a négy-

szögbe, nyugodtan engedte, hogy arcát földjék és a hóhér a nyakára igazítsa a telet.

Adott jelre a pribék megragadta a telet és teljes erővel meghúzta. Ekkor történt az első meglepetés. A kis négyszög nem nyílt ki. Mindenki a legnagyobb csodálkozással tekintett a különös eset elé. A pribék is odalépett, de ő sem tudta rántani a súlyosztót.

Mit volt mit tenni, a halálraítéltet oldozták és elvezették a négyszögről. A hóhér megvizsgálta a súlyosztót, amely szerkezete most már a jelenlevők még nagyobb csodálkozására kifogástalanul működött.

John Leent ismét a négyszögbe állították, újra beföldték az arcát, a nyakára telet illesztettek és a pribék ismét megragadta a súlyosztó kart, azonban ismét nagy megrökönyödésre a súlyosztó nem működött. Leent ismét le kellett szállítani a veszthelyről és ekkor a súlyosztó újból működni kezdett. Harmadszor is állították, ekkor már több katonát is hívtak segítségül, akik rángatni kezdték a kart, azonban a csoda ismét megtörtént.

Ekkor a lelkész így kiáltott fel: — Hagyjátok. Ez az ember minden bizonnyal életben van. Közben fogok járni, hogy kegyelmet kapjon. Leen tényleg kegyelmet kapott és két év múlva jómagaviselet folytán el is hagyhatta a fogházat.

Azóta bejárta az egész világot, de a halálát csak a halála fedte fel. Emlékiratában a hármass akasztási kísérletről, mint titokról emlékszik meg, azonban nem volt hajlandó megmondani, hogy miképpen sikerült neki a csodát elkövetni.

Szabadlára helyezték dr Ungár Adolfot

Oradea, április 20.

Már több ízben beszámoltunk dr Ungár Adolfnak, a Magyar Párt timisoarai tagozata elnökének ismeretes bűnperéről, akit a forradalmi időkben elkövetett emberöléssel vádolt a timisoarai ügyészség. Mint ismeretes, Ungár Adolf ellen a timisoarai vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki, amit Ungár megfellebbezett a törvényszékhez. A timisoarai törvényszék helybenhagyta a letartóztatási végzést, amely ellen Ungár szintén fellebbezést adott be. Ugyanakkor azonban kérést adott be a Semmitőszékhez, hogy mondja ki a timisoarai tábla elfogultságát ebben az ügyben és ezért delegáljon egy másik ítélőtáblát az ügy letárgyalására. A Semmitőszék helyt adott Ungár elfogultsági indítványának és elrendelte, hogy te-

gyék át az aktákat az oradeai ítélőtáblához, amely a letartóztatási indítvány ügyében döntsön s egyben az oradeai törvényszéket delegálta az Ungár-ügy letárgyalására. -- Mint ismeretes, az oradeai ítélőtábla vádtanácsa április elején tüzte ki tárgyalásra Ungár felebbezését, azonban a tanács hiánya miatt nem tárgyalhatták az ügyet. Így tegnap került csak sor az Ungár-ügy tárgyalására. Az ítélőtábla Dobos-Nicu-Crisan vádtanácsa tegnap délelőtt helyt adott Ungár felebbezésének, a további fogvatartást szükségtelenné mondotta ki s ezért elrendelte Ungár Adolf szabadlára helyezését.

Ungár Adolfot így 12 óra 20 perckor szabadlára is helyezték. Az ügyvéd még hétfőn hazautazott Timisoarára.

Elfogta a pesti rendőrség a Váci-utcai ékszerrablókat

Egyikük a rendőrségi cellában
öngyilkosságot kísérelt meg

Budapest, április 20.

A budapesti rendőrség vasárnap este bravúros nyomozással elfogta a péntek déli Váci-utcai ékszerrablás tetteseit. Péntek dél óta a pesti rendőrség összes detektívjei talpon voltak és vasárnap délig kilenc gyanúsítottat: hét férfit és két nőt vettek őrizetbe. Eleinte valamennyien tagadtak, később azonban egyikük, a bizonyítékok su-

lya alatt beismerte, hogy ő írta azt a levelet, amelynek segítségével az ékszerrablást elkövetették. A vallomás után visszavitték a cellájába, ahol zsebkésével felvágta balkarján az ereket, de tettét hamarosan észre vették és sebeit bekötötték.

A rendőrség egyébként tovább folytatja a nyomozást az ügyben s addig a letartóztatottak nevét se hozzák nyilvánosságra.

Gyilkosság Oradeán

Mulatozás közben ismeretlen tettesek
agyonszúrtak egy 21 éves cipészt

Oradea, apr. 20.

Vasárnap éjjel után két óra körül az Alexandri utca 66. szám alá hívták ki a mentőket a Bogdándi korcsmához. A mentők azonnal kivonultak a helyszínre, ahol egy eszméletlen fiatal férfit találtak, akitnek szíve táján hatalmas seb tátongott.

A fiatal embert azonnal beszállították a bihormegyei kórházba, de már nem lehetett rajta segíteni, röviddel kórházba szállítása után kiszenvedett. A mentők értesítése nyomán azonnal kiszállt a rendőrség is a helyszínre az inspekción Cherebetiu komisszárral az élén. Megállapították, hogy az áldozatot Mihály Imrénnek hívják, 21 éves cipész, a Vasile Conta utca 23. szám alatt lakik. Azonnal előállították a rendőrségre több egyént, kik a tett elkövetésekor a korcsmában tartózkodtak és akiket még az éjszaka folyamán kihallgattak, de nem sikerült a gyilkosság körülményeit és okait, valamint a gyilkos személyét tisztázni. Anynyi valószínűnek látszik, hogy Mihály Imre valakivel összeszólalkozott a korcsmában, a veszekedésből verekezés támadt, a korcsmában, ahol amugy is sokan voltak, nagy volt a kavargás s ezért nem lehetett még tisztázni ki volt az, aki a gyilkos szarast megtette. A rendőrség ma reggel átiratolt intézett az ügyészséghez, ahol elrendelték Mihály Imre holttestének felboncolását.

A rendőrségen még tart a nyomozás ez ügyben és bíznak abban, hogy még a mai nap folyamán előállítják a gyilkost.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a vendégek a késő éjjeli órákig mulatnak együtt a Bogdándy féle korcsmában. -- Kevéssel két óra után távoztak el onnan és az utcán szólalkoztak össze, miközben a

Decebal utcán haladtak felfelé. A veszekedés egyre súlyosabb méreteket öltött és a tragédia a Decebal és Cantemur-utca kereszteződésénél játszódott le, ahol sötétben a társaság egyik tagja biciklit rántott és Mihály Imre szívébe mártotta, aki egyetlen jajszó nélkül, eszméletlenül esett össze. A vér láttán a társaság többi tagjai kijöttek és elmenekültek. -- A rendőrségen máris előállították a verekezés több szemtanúját és megkezdtek kihallgatásukat.

Mihály Imrénnek egyébként ma kellett volna bevonulni katonai szolgálatra.

Terményárak Oradeán

Buza 405, rozs 310, árpa 300, zab 340, kukorica 300. Olajmagvakban nem volt felhozatal.

Időjárás

A fagyveszély kissé csökken. A nappali hőmérséklet emelkedik. Délnyugati légáramlás, kisebb záporoszerű esők.

Új előírás szerinti Számla-könyvek

készültek és kaphatók

Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazui 4.

Sok betegségnek ugyanaz a gyógyszere

Sok ember szenved gyomorbetegségben és nagyon sokféle betegség támadja meg a gyomrot. Tulajdonképpen nem léteznek betegségek, csak betegek, mert a gyomor és bélbetegségek egyénenként nagyon különböző formában nyilvánulnak meg.

Mint ahogy a jó rendőrség mindenféle mű népmozgalmat le tud törni, éppúgy az orvostudomány is sikerült felfedezni egy gyógyszert, mely az összes bél és gyomorbetegségeket sikeresen gyógyítja. A Gastro D. készítménynek, melyet a Császár Gyógyszertár Bucuresti, Calea Victoriei 124 képvisel, csakugyan megvan az a tulajdonsága, hogy gyógyítja a gyomorégéseket, gyomorsav túltengést, kólikát és még a gyomorfekélyt is.

Ugyisint egy rövid kúra után álmatlanság és idegbajok is elmúlnak.

Vidékre 130 lej utánvétellel küldi a Császár Gyógyszertár.

A román hadsereg Oradeára való bevonulásának 17-ik évfordulója

Oradea, április 20.

Hétfőn volt a 17-ik évfordulója annak, hogy a román hadsereg bevonult Oradeára. Ebből az alkalomból a görög keleti és görög katolikus katedrálisokban ünnepélyes Te Deum volt, amelyen a katonai és polgari hatóságok kiküldöttjei vettek részt. A házakat, tüzleteket fellobogózták, este pedig kivilágították az ablakokat.

Saját orvosa
rendeli, hogy
csakis OLLÁ
használjon.
Ügyeljen az
„OLLA”
névre.

Tolvaj kertészlegény

Oradea, április 20.

Hétfő reggel beszállították az oradeai ügyészségre József nevű oradeai kertészlegényt, aki több betörést követett el Oradeán. Legutóbb Bratu Gheorghe kereskedő lakásába hatolt be, ahonnan több fémnemtűt lopott el, amit az ócskasoron próbált értékesíteni, de megfogták. Az ügyészség elrendelte letartóztatását.

Bucureștibe utazók

legolcsóbban és legjobban étkezhetnek

„Európa” vendéglőben

Passagiu Român Calea Victoriei. Menü 35 lei.

Dajka Margit balesete

Budapest, április 20.

Vasárnap hajnalban könnyen végzetes sé válható baleset érte Dajka Margitot, az Oradeáról elszármazott kitűnő színésznőt. A hajnali órákban leszakadt Aranykéz-utca 3. szám alatt levő lakásán a hálószoba mennyezete és a lehulló törmelések kevés híján agyonütötték az ágyban alvó művésznőt. A mennydörgésszerű robajra beronant a szomszédos szobából Dajka Margit férje, Kovács Károly és orvosért telefonált, aki a színésznő kisebb sebeit bekötözte. Az ijedelemről Dajka Margit ideggörcsöket kapott és csak a legnagyobb önfeláldozással tudta délután végigjátszani a szerepét.

Önvédelemből

Agyonlőtt a rendőr egy kiszabadult fegyencet

Bucuresti, április 20.
Megdöböntő dráma játszódott le tegnap Bucuresztiben. Gheorghe Teodorescu nevű fegyenc, ki most szabadult ki Ocenele Mari-ról, néhány régi társával összekerülve nagy mulatozást kezdett a Rahovei-uti 292. számú házban levő korezmában. A mulatozásnak heves összeshálkózás lett a vége: Gheorghe Teodorescu és társai összekap-

tak. A hangos szóváltásra előkerült egy rendőr is: Nicolae Serban és felszólította a veszekedőket, hogy távozzanak. Távozás helyett azonban a rendőrré támadt a kiszabadult fegyenc és három társa. A rendőr önvédelemből fegyverét használta és egy golyó éppen szíven találta Teodorescut, ki a helyszínen kiszenvedett.
Az ügyben érélyes vizsgálat indult.

Házasságszédelgés miatt elítéltek egy fakirt

Botosani április 20.
A botosanii törvényszék in contumaciam két hónapi börtönre ítélte Sirlester Mayer botosanii illetőségű szélhámost, aki mint Dorsa Maru fakir átszegzett nyelvel produkálta magát Románia több városában. Mint kiderült a botosanii illetőségű fiatal ember már egész Európát bejárta. Indiában is volt, mindenütt szélhámoskodott és trükkjeivel valóban elragadtatta a könnyenhiwő embereket. Mindez azonban ugylátszik, nem

elégítette ki a fakirt, aki jólmenő mestersége mellett arra is talált időt, hogy Cerna Mnamoviei nevű botosanii leányt elcsábítson és tőle házassági ígérettel 20 ezer leu csaljon ki és azután meglógjon Romániából. A megcsalt leány keresetét nyújtott be a törvényszékhez, amely ítéletet is hozott az ügyben két hónapra ítélve a csaló fakirt és azonnal átiratot intézett a jugoszláv rendőrséghez, ahol jelenleg tartózkodik, hogy tartóztassak le és toloncolják Romániába.

SPORT

Sulyos vereséget szenvedett a Chinezul a Cao-tól

Vasárnap Oradeán a Cao barátságos mérkőzés keretében vett revansot a timisoara Chinezultól. A mérkőzést a zöld-fehérek szemkápráztató játék után 6:0 arányban nyerték meg. Az első féldő eredménye 1:0 volt. A 32. percben a bíró gorombáskodás miatt kiállította Demetrovits Chinezul játékost, de később a játékos bocsanatot kér és visszaállítják. A 40. percben Juhász beadásából Szika lövi a Cao első gólját. A másodikk féldőben megindul a Cao henger és egymásután lövik a gólokat. Bodola, Szika, Bodola Moskó és ismét Bodola.

Bucuresti, április 20.
Szombaton játszották le Bucuresztiben harmadszor a Ripensia — Crisana Román Kupa mérkőzést. A körülmények szerencsétlen összejátszása folytán a Crisana kétszeri hosszabbítás után 8:3 arányban vesztette el a mérkőzést. A Crisana 2:1-re vezetett,

amikor a Ripensia egy szerencsés góllal egyenlített Schwarcz révén. A kétszer 15 perces meghosszabbítás után a Ripensia még hat góllal terhelte a Crisana kapuját, a piros-sárgák pedig még csak egy vigaszgólt tudtak elérni. Góllövők: Dobai (3), Beke (2), Ciolac, Schwarcz, Zoborszki (öngól) illetve Barátki (2) és Cionca.

Ugyancsak a Román Kupa keretében a Juventus 3:0 (1:0)-ra verte a Vénust. — Nagy meglepetés! A Vénus kiesett a további küzdelmekből.

Vasárnapi Román Kupa eredmények:
Universitatea — Gloria 2:0 (2:0).
Unirea Tricolor — Franco Romana 6:4 (1:1).

Nemzeti bajnokság: (Cluj) Victoria — CFR 3:2.

Staruinta-Victoria 1:1

Oradea, apr. 20.
B. divíziós mérkőzések:
Oradea: CAC — CFR 3:0 (1:0).
Az oradeai vasutasok a cluji atléták csapatát látták vendégül, amelytől 3:0-as vereséget szenvedtek.
Carei: Staruinta — Victoria 1:1.
A munkás csapat sikeresen folytatta tovább a pontszerző tevékenységét a B divízióban. A mérkőzést Careiben tartották s a Staruinta nagy küzdelem után egy érté-

kes pontot megmentett. A tavaszi szezonban a Staruinta egy mérkőzést sem vesztett el.

Sportul Studentesc — Brasovia 5:0 (1:0).

Kerületi bajnokság:

Macabi — Ferar 2:0 (0:0).

Vestul — CSS 4:2 (2:0).

Magyar futballeredmények

Budapest április 20.

Hungária — Budai 2:2 (2:0).

Ujpest — Törekvés 3:1 (0:0).

Ferencváros — Soroksár 10:3 (8:1).

Kispest — Salgótarján 6:1 (2:1).

Szeged FC — III. Kerület 1:0 (0:0).

Phoebus — Attila 4:0 (1:0).

Agyonlőtte magát, mert azt álmodta, hogy megbénult

Bucuresti, április 20.
Constantin Kilimoglu dusgazdag földbirtokos ma szívenlőtte magát. Kilimoglu egyike volt a moldovai liberális párt vezetőembereinek. Öngyilkossága előtt leveket küldött barátainak és egyik levelében utalt arra, hogy legutóbb álmában látta, hogy teste megbénul. Nem akarta megvárni, míg álma valósággá válik és ezért követte el az öngyilkosságot. Levelet intézett Victor Iamandi miniszterhez is, akit meleg hangon üdvözölt abból az alkalomból, hogy irtóhadjáratot indított meg a szélső jobboldali mozgalmak ellen. A földbirtokos öngyilkosságának a híre Iasiban mély megdöbbenést keltett.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb, művészlap, ugyanaz, ami a kirasataimban látható, csak 80 lei

Székely asszony az én anyám és 35 éves uriaasszony jeligére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Ügyes ujságárus fiu felvétetik. Szóher fodrász, Cămpina Turzii.

Megbízható lapárust keresünk Zalau város és környéke részére. Jelentkezni személyesen vagy írásban a kiadóhivatalba lehet.

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Bejáró mindenféle leányt keres Horváth Béláné, Regele Ferdinand 67 II. Könyv szükséges. 4600

Jó családból való kifutófiut keresek. Aszodi, Sas-palota. 4596

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piața Mihai Viteazul 4. szám.

VÉTEL-ELÁDÁS

12 ezer lejes állami kölcsönkötvény eladó. Kocsifédert kézből vennék. Cim: Cultura, Valea lui Mihai. 460

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhás, csinos lakás, toillette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

Keresek május 1-re központban külön bejáratu butorozott szobát. Cimeket ármejelöléssel a kiadóba kérek leadni. 4579

KÜLÖNFÉLE

Elveszett szombaton délután 2 kassza kulcs és egy rendes kulcs. Megtaláló jutalmat kap a kiadóban. 4602

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 április 22

MAKULATURA

ujságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4